

បច្ចេកទេសចិញ្ចឹមកង្កែបក្នុងអាង

ទីតាំងទំនាក់ទំនងទិញកូនកង្កែប

ភ្នំពេញ

- ស្រុក ស្ពាន់: ម៉ៅ សុជាតិ (មិញ) ០១២ ៤៣ ៧០ ៤៧

ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

- ក្រុងសិរីសោភ័ណ: ព្រំ ថា ០១២ ១៨០ ៥១ ៧៨

- ក្រុងសិរីសោភ័ណ: ព្រំ សារ៉ាន ០១២ ៩៥ ៧៤ ៨៨

ខេត្តសៀមរាប

- ក្រុងសៀមរាប: ជី រដ្ឋា ០១២ ៣៥ ៦០ ៩០

ឧបត្ថម្ភថវិកាដោយ:

រដ្ឋាភិបាលប្រទេសហ្វ្រង់ស្ទ័រ និង ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី

ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣

សេចក្តីផ្តើម

ការចិញ្ចឹមកង្កែបក្នុងអាង ជារបៀបចិញ្ចឹមថ្មីមួយ ដែលងាយស្រួលក្នុងការថែទាំ គ្រប់គ្រង។ ការចិញ្ចឹមកង្កែបក្នុងអាង មិនសូវត្រូវការទឹកនៃដំ និង ទឹកច្រើនទេ ដូច្នេះវាមានសមស្របសម្រាប់អ្នកចង់ចិញ្ចឹម ដែលមានដីតូច និង គ្រាន់តែមានទឹកអណ្តូងមួយ ឬស្រះទឹក តូចល្មមមួយ ប៉ុណ្ណោះ។ ម្យ៉ាងទៀត ការចិញ្ចឹមកង្កែបបែបនេះ ប្រើប្រាស់រយៈពេលខ្លី គឺ ពី ២ខែកន្លះ ទៅ៣ ខែ យ៉ាងយូរ ដែលជាហេតុ ធ្វើឱ្យអ្នកចិញ្ចឹម មានលទ្ធភាពចំណេញច្រើន បើសិនជាគាត់អនុវត្តបាន ត្រឹមត្រូវតាមបច្ចេកទេស និងឧស្សាហ៍ព្យាយាម។

ជាទូទៅ ការចិញ្ចឹមកង្កែប អាចប្រើចំណីគ្រាប់ ក៏បាន ឬ កូនត្រីល្អិតៗ ក៏បាន តាមលទ្ធភាពដែលអាចរកបាន ។ ពូជកង្កែប ដែលយកមកចិញ្ចឹម ទទួលបានលទ្ធផលល្អ គឺជា កូនកង្កែប ដែលបានពីការបង្កាត់ ពីព្រោះវាមានភាពស្អាតទៅ នឹងមជ្ឈដ្ឋានក្នុងអាងចិញ្ចឹម និង ចំណីផ្សំដែលផ្តល់ស៊ី។

គុណសម្បត្តិការចិញ្ចឹមកង្កែប

- ◆ ប្រើកន្លែងតូច តែបានទិន្នផលខ្ពស់។
- ◆ អាចផលិត/ចិញ្ចឹមបានច្រើនដង ក្នុងមួយឆ្នាំ។
- ◆ ការចិញ្ចឹមកង្កែបក្នុងអាង មានលក្ខណៈសមស្រប សម្រាប់កសិករដែលមិនសូវមានដីធំ ហើយសមស្របសម្រាប់ស្ត្រីទៀតផង។

តើត្រូវការបច្ចេកទេសអ្វីខ្លះដើម្បីទទួលបានជោគជ័យ?

១. ការជ្រើសរើសទីតាំងសម្រាប់សាងសង់អាង

- ◆ ជិតលំនៅដ្ឋាន
- ◆ មិនលិចទឹក នៅរដូវវស្សា
- ◆ កន្លែងដែលមានពន្លឺថ្ងៃ គ្រប់គ្រាន់ និង មានប្រភពទឹកស្អាត នៅជិត។

២. ការសាងសង់អាង

២-១ ប្រភេទអាង: អាងចិញ្ចឹមកង្កែបអាចធ្វើពីស៊ីម៉ង់ ឬ តង់

២-២ បាតអាង:

- បាតអាងចិញ្ចឹមកង្កែប ត្រូវធ្វើឱ្យរាបស្មើ ហើយរលោង ដើម្បីបន្ថយភាពកកិត ដែលអាចធ្វើឱ្យកង្កែបរលាក រលាត់ស្បែក ដែលជាហេតុងាយឆ្លងនូវជម្ងឺ ។
- បាតអាងចិញ្ចឹមកង្កែប ត្រូវធ្វើឱ្យមានជម្រាលបន្តិច ដែលអាចឱ្យទឹក ងាយស្រួលហូរចេញអស់ពីអាង នៅពេលយើងលាងសំអាតបាតអាង ម្តងៗ។

២-៣ ប្រព័ន្ធបញ្ចេញ-បញ្ចូលទឹក

- ❖ បំពង់បង្ហូរទឹកចេញ គួរប្រើបំពង់ទីបង្ហូរ ដែលមានទំហំ (មុខកាត់) ពី ៤០ ទៅ ៦០ មីលីម៉ែត្រ ។
- ❖ បំពង់បង្ហូរទឹកចេញ ត្រូវដាក់ត្រង់កន្លែងដែលទាបជាងគេ (នៃ បាតអាង) ដើម្បីឱ្យអាចបង្ហូរទឹកអស់។
- ❖ បំពង់បង្ហូរទឹកចូលអាចប្រើបំពង់ដែក (ទីប) ហើយ បើបានរៀបជាប់ (នឹងអាង)អចិន្ត្រៃយ៍ រឹតតែល្អ ពីព្រោះវាចំណេញពេលវេលា និង កំលាំងពលកម្ម ក្នុងការផ្លាស់ប្តូរទឹក។
- ❖ បំពង់បង្ហូរទឹកចូលត្រូវដាក់ខ្ពស់ជាងមាត់អាងបន្តិចនិងដាក់ត្រង់ កន្លែង ដែលមានបាតខ្ពស់ជាងគេ។

២-៤ ដំបូល

- ❖ ដំបូលអាងចិញ្ចឹមកង្កែប គួរធ្វើអំពីស្បែកម្រាមដើម្បីកាត់បន្ថយកំដៅ ថ្ងៃ។ ស្បែកម្រាម វាមានលក្ខណៈល្អត្រង់ថាវា អាចទប់កំដៅ មិនឱ្យ ក្តៅខ្លាំងពេក និង ត្រជាក់ពេក។
- ❖ ដំបូល មិនគួរធ្វើទាបពេកទេ ពីព្រោះធ្វើឱ្យកង្កែបក្តៅខ្លាំង ។ កំពស់សមស្រប គឺ ប្រហែល ២ម៉ែត្រ។

៣. បច្ចេកទេសចិញ្ចឹមក្នុងរោងស៊ីម៉ង់ត៍ ឬ រោងកង់

- ❖ ទំហំអាងសមស្រប គឺពី ២ ទៅ ៥០ ម៉ែត្រការ៉េ (បាត)
- ❖ កំពស់អាង ៨០ សង់ទីម៉ែត្រ (៨តឹក) ទៅ ១ម៉ែត្រ

- ❖ បាតអាង ត្រូវធ្វើឱ្យមានផ្ទៃរលោង និង ជម្រាលទៅម្ខាង។
- ❖ កំពស់ទឹកក្នុងអាង មាន ពី ២ ទៅ ៥ សង់ទីម៉ែត្រ ។
- ❖ ប្រក់ដំបូលដោយស្បែកម្រាម ឬ ស្បែកកាត់បន្ថយកំដៅថ្ងៃ។
- ❖ ដងស៊ីតេ (ចំនួនក្បាល) ដាក់ចិញ្ចឹមមាន ពី ៨០ ទៅ ១០០ ក្បាល ក្នុងផ្ទៃបាតអាងមួយម៉ែត្រការ៉េ ។
- ❖ ត្រូវឧស្សាហ៍ពិនិត្យមើលចាប់កូនកង្កែបណាដែលធំ ទៅដាក់ ចិញ្ចឹមក្នុងអាងផ្សេង ដើម្បីកាត់បន្ថយការស៊ីគ្នា ។
- ❖ ប្តូរទឹករៀងរាល់មុនការឱ្យចំណី គឺ នៅពេលព្រឹក និង ពេលល្ងាច

៤. ប្រភេទចំណី និង របៀបម្រើចំណី

៤-១ ប្រភេទចំណី

❖ **ចំណីស្រស់៖** ត្រីល្អិតគ្រប់ប្រភេទ សាច់គ្រី សាច់ខ្យង កូនក្តាម សត្វល្អិត ជន្លេន កាកសំណល់កែច្នៃមាន ទា...។

❖ **ចំណីផ្សំ៖** គឺជាចំណី ដែលផ្សំបញ្ចូលគ្នានូវសមាសធាតុ (វត្ថុធាតុ ផ្សំ) ច្រើនមុខ ដូចជា ម្សៅគ្រី ឬ ត្រីល្អិតៗ សណ្តែកស្លៀង កន្ទក់ ពោតក្រហម អំបិល...។ អាចជាចំណីគ្រាប់ស្រាប់ ឬ ចំណីស្មៅរ ។

៤-២ របៀបម្រើចំណី

ទំហំគ្រាប់ចំណី	កម្រិតប្រេកស៊ីន (%)	ដំណាក់កាល (អាយុ)	កម្រិតផ្តល់ និង ការផ្តល់
១ (ម.ម)	៣៥%	១៥ ថ្ងៃដំបូង	៧ ទៅ ១០% នៃទម្ងន់ខ្លួនសរុប ផ្តល់ពី ៤ ទៅ ៦ដង
២ ទៅ ២,៥ ម.ម	៣០%	៣០ថ្ងៃ បន្ទាប់មកទៀត	៥ ទៅ ៧% នៃទម្ងន់ខ្លួនសរុប ផ្តល់ពី ៤ ទៅ ៦ដង
៣ ទៅ ៥ ម.ម	២៥%	៣០ថ្ងៃ បន្ទាប់មកទៀត	៣ ទៅ ៥% នៃទម្ងន់ខ្លួនសរុប ផ្តល់ពី ២ ទៅ ៤ដង
៤ ទៅ ១០ ម.ម	២២%	លើសពី៧៥ថ្ងៃ ឡើងទៅ	៣ ទៅ ៥% នៃទម្ងន់ខ្លួនសរុប ផ្តល់ពី ២ ទៅ ៣ដង

៥. ប្រភេទថ្នាំពេទ្យ សម្រាប់ព្យាបាល

ក). ជម្ងឺហើមពោះ

ប្រើ Metronidazole ចំនួនពី ២ ទៅ ៣ក្រាម សម្រាប់ចំណី ១ គីឡូក្រាម ដាក់ឱ្យកង្កែបស៊ី ពី៣ ទៅ ៥ថ្ងៃ។
 ឬ ប្រើ Sulphadiazin ចំនួន ពី៤ ទៅ ៥ក្រាម សម្រាប់ ចំណី ១គីឡូក្រាម ឱ្យស៊ី ពី៣ ទៅ ៥ ថ្ងៃ។

ខ). ជម្ងឺរលាកស្បែក

ប្រើ Oxytetracycline ចំនួន ពី២ ទៅ ៣ក្រាម សម្រាប់ ចំណី ១គីឡូក្រាម ដាក់ឱ្យកង្កែបស៊ី ពី ៣ ទៅ ៥ថ្ងៃ។
 ឬ ប្រើ Norfloxacin ចំនួន ៥ក្រាម សម្រាប់ចំណី ១គីឡូក្រាម ដាក់ឱ្យកង្កែបស៊ី ពី៣ ទៅ ៥ថ្ងៃ ។

រៀបចំដោយ: លោក សៀវ សៅភាគ្យ
 អ្នកជំនាញផ្នែកវារីវប្បកម្ម (TSTD)
 saopheak@gmail.com
 ព័ត៌មានបច្ចេកទេសផ្សេងទៀត: www.telecentercambodia.org/